

Van Oost Marie, "Anton Corbijn: De term 'iconen' heeft zijn waarde verloren". www.tijd.be, 20 December 2022.

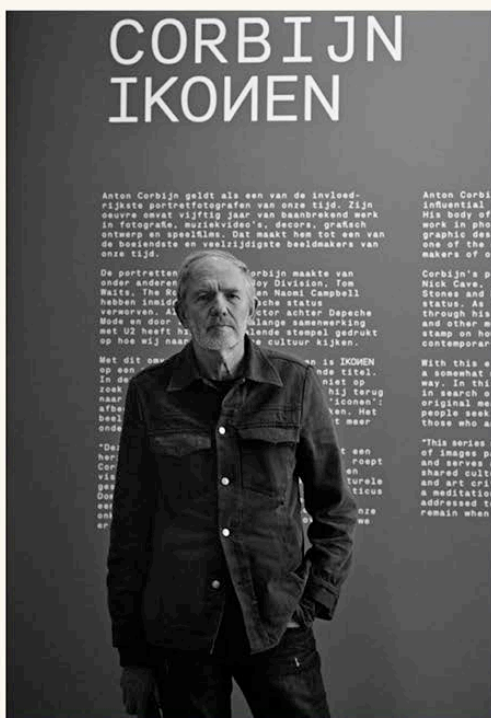
Anton Corbijn: 'De term 'iconen' heeft zijn waarde verloren'

In 1982 trok fotograaf Anton Corbijn naar Rusland, waar hij in Leningrad - intussen opnieuw Sint-Petersburg - overweldigd wordt door de iconische beeltenissen van Lenin, de eerste leider van de Sovjet-Unie.

Met zijn solotentoonstelling 'Ikonen' wil Anton Corbijn zijn register opentrekken: hij is meer dan een rockfotograaf. Symboliek en herinnering staan centraal in de drie reeksen van de expo: een over kerkhoven, een over de Sovjet-Unie, en een, dan toch, over rocksterren.

Voor het eerst in meer dan tien jaar komt de Nederlandse fotograaf Anton Corbijn (67) opnieuw met een solotentoonstelling naar België. In de Antwerpse Handelsbeurs is afgelopen weekend de expo 'Ikonen' geopend. Al is die titel eigenlijk misleidend: de tentoonstelling is geen bloemlezing van Corbijns meest iconische beelden, zoals zijn gekende portretten van muzieksterren, maar is eerder een visuele zoektocht naar de betekenis van 'iconen', een term die zijn waarde verloren heeft, zegt Corbijn.

Anton Corbijn verzamelt drie reeksen in de expo 'Ikonen'. ©Photo News

De expo bestaat uit drie reeksen 'foto's waarbij men niet meteen aan mij denkt', volgens Corbijn. De Nederlander fotografeert al vijftig jaar de beau monde van de internationale rock-'n-rollscene, en is de vaste fotograaf van U2 en Depeche Mode.

Maar hier geen glitter of glamour, wel ingetogen, sobere beelden. Met 'Ikonen' wil Corbijn het register opentrekken: hij is meer dan een rockfotograaf. Maar zijn typerende stijl - altijd in zwart-wit, een grove korrel, sterke contrasten - blijft overeind.

Herinneren

'De dood en herinnering staan telkens centraal', zegt Corbijn. 'Ik wou onderzoeken hoe we kijken naar de mensen die niet meer onder ons zijn, hoe het systeem wil dat we ons de doden herinneren.' Voor de reeks 'Cemeteries', met beelden uit 1982, trok Corbijn naar kerkhoven in Parijs, Wenen en vooral Italië, waar hij de ingetogen dramatiek van de stenen gezichten, voor eeuwig uitdrukkingloos, vastlegde.

Hij was toen al aan de slag als muziekfotograaf - eind jaren zeventig trok hij als jonge kerel naar Londen, zonder plan, om dichterbij de muzikanten te zijn die hij voor helden aanzag - maar werd als domineeszoon nu en dan in sombere buien aangetrokken door de religieuze symboliek van een begraafplaats.

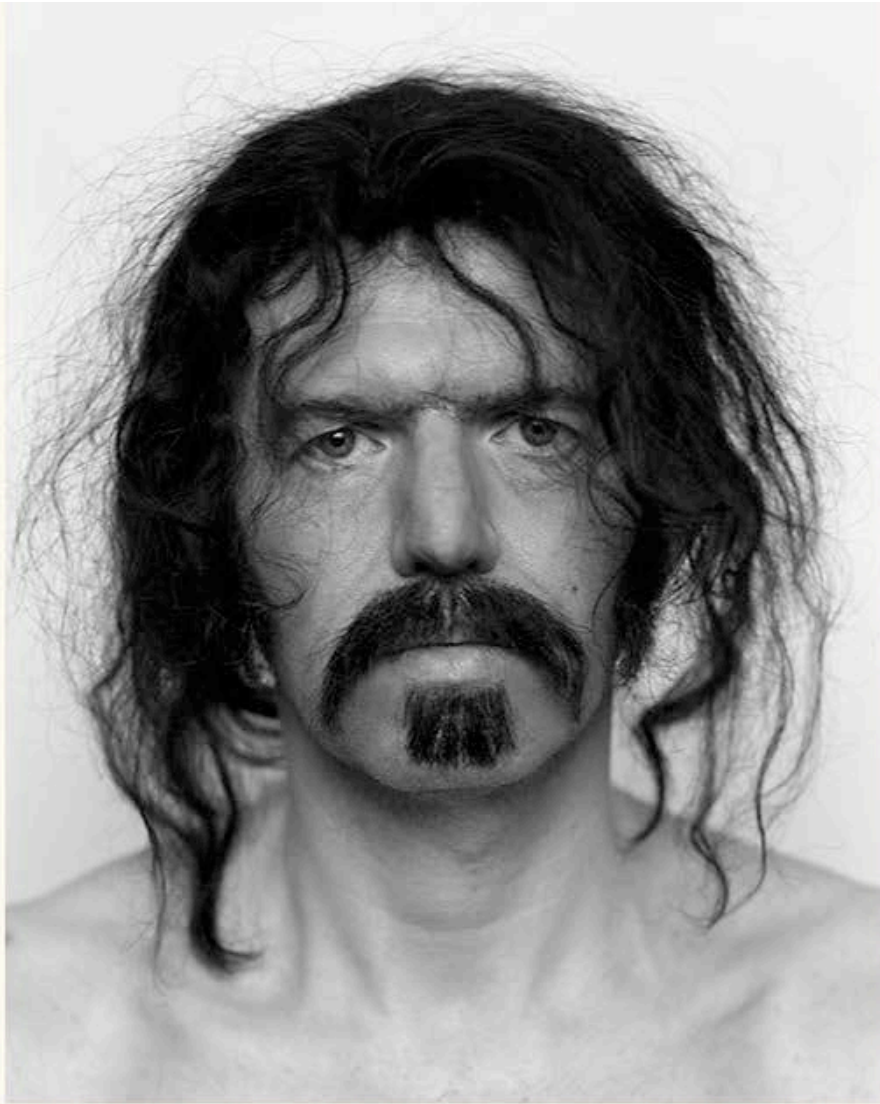
Propaganda

In hetzelfde jaar trok Corbijn ook naar Rusland, waar hij in Leningrad - intussen opnieuw Sint-Petersburg - overweldigd werd door de iconische beeltenissen van Lenin, de eerste leider van de Sovjet-Unie. 'In tijden waarin niets nog heilig leek, viel dat op: de reanimatie van Lenins erfenis om de donkere schaduw van het stalinisme uit te wissen.' Corbijn brengt de verlammende monumentaliteit van die propaganda in het straatbeeld statisch in beeld in de tweede reeks van de expo: 'Lenin, USSR'.

Ik wou onderzoeken hoe we kijken naar de mensen die niet meer onder ons zijn, hoe het systeem wil dat we ons de doden herinneren.

ANTON CORBIJN
FOTOGRAAF

De derde reeks leunt het dichtste aan tegen wat we van Corbijn gewoon zijn: de poëzie van het leven van een rockster. In 'a. somebody' kruipt Corbijn zelf in de huid van de figuren die hij jarenlang zo trouw portretteerde. Rond de eeuwwisseling keerde de fotograaf terug naar zijn geboorteplek Strijen, een dorpje in Zuid-Holland, om de oorsprong van zijn obsessie met de muziekwereld na te gaan.

Maar Corbijn botste er op een paradox: niets in het ingeslapen protestantse plaatsje straalt rock of punk uit. 'In deze reeks heb ik echt het gevoel dat alles samenkomt: mijn liefde voor muzikanten en mijn roots, de band met mijn ouders en de dood.' Het resultaat is een serie zelfportretten in de studio en op locatie - steeds in de dorpse omgeving van Strijen - van Corbijn verkleed als iconische muzikanten. Zo kruipt hij in de huid van onder meer Kurt Cobain, Frank Zappa, Janis Joplin, Jim Morrison. Het ziet er allemaal wat knullig uit, maar Corbijn laat ermee zien wat die muziekiconen zijn voor hem: onvermijdelijk.

'Ikonen', van 17 december 2022 tot en met 16 april 2023 in de Handelsbeurs in Antwerpen.

Fernand Huts: 'De werknemers van Katoen Natie zijn onze rocksterren'

Naast de expo 'Ikonen' worden nog meer beelden van Anton Corbijn tentoongesteld in de Antwerpse Handelsbeurs. Op het gelijkvloers, in de houten hokjes waar in de 16de eeuw handelsovereenkomsten werden afgeklopt, hangen portretten in zwart-wit van de werknemers van het logistieke havenbedrijf Katoen Natie.

'We zijn trots op de diversiteit in ons bedrijf, en wilden dat graag vastleggen', zegt CEO Fernand Huts. 'Wij zijn atypisch, hebben nog nooit normaal gedacht. Dat is voor mij ook rock-'n-roll. En wie beter dan Anton Corbijn kan dat DNA op beeld krijgen', zegt Huts, [die vorig jaar investeerde in Hannibal Books, de vaste uitgever van Anton Corbijn.](#)

De fotograaf kreeg van Huts 'carte blanche', klinkt het. 'De expo en het bijbehorende boek laten zien dat we mensen integreren en een toekomst geven. Corbijn fotografeert voornamelijk rocklegendes. Bij ons zijn de werknemers de echte wereldsterren.'